

Sår tvil om virkemidlene i samhandlingsreformen

– Forskriftene til samhandlingsreformen er et resultat av nye lovbestemmelser av svært prinsipiell karakter, sier Legeforeningens president Hege Gjessing.

Helse- og omsorgsdepartementet har sendt på høring et omfattende forslag til nye forskrifter og forskriftsendringer for gjennomføring av samhandlingsreformen. Blant noen av de viktige forslagene er kommunal betalingsplikt for utskrivningsklare pasienter og kommunal medfinansiering.

Kommunal betalingsplikt

Fagmiljøene gir samlet sett uttrykk for betydelig bekymring knyttet til prinsippene for, og praktiseringen av, forskriftsreguleringen av kommunal betalingsplikt for utskrivningsklare pasienter. Ordningen vil kreve omfattende administrative ressurser, da den stiller store krav til rask vurdering fra kommunenes side. Vurderingen av om pasienten er utskrivningsklar skal foretas av lege i spesialisthelsetjenesten.

Legeforeningen mener det er positivt at kommunene kan få innsyn i vurderingen som gjøres gjennom å be om en redegjørelse, men påpeker faren for at personlig helseinformasjon kan komme på avveie, og at det ikke gjelder noe unntak fra de ordinære bestemmelser om taushetsplikt i denne sammenheng. Dette kunne med fordel vært presisert i forskriften.

Legeforeningen mener også at det bør reguleres en særskilt varslingsrutine til fastlegen når en pasient forventes å ha behov for hjelp i kommunen. I en rekke tilfeller vil selv dagkirurgiske inngrep kunne medføre betydelig svekkelse av evnen til å kunne fungere selvstendig, slik at behov for hjelp fra kommunal helsetjeneste vil være påkrevd.

Kommunal medfinansiering

Det råder betydelig usikkerhet i fagmiljøene med hensyn til hvordan det kommunale tilbudet skal bygges ut. Den nye ordningen forutsetter en dynamikk hvor kommunene skal bygge ut sine tjenester for å kunne ivareta pasientene gjennom alternative og kostnadseffektive tilbud samtidig som det skal bero på en medisinsk faglig

Vurderingen av om pasienten er utskrivningsklar skal foretas av lege i spesialisthelsetjenesten. Illustrasjonsfoto Colourbox

vurdering hvor pasientene skal få helsehjelpen. Det forutsetter en kommunikasjon mellom alle fagmiljøer. Legeforeningen er usikker på om det kommende regelverket i tilstrekkelig grad legger til rette for dette.

Hensikten med kommunal medfinansiering er at kommunene skal få et incentiv til å bygge opp tjenester som vil kunne overta en del av spesialisthelsetjenestens funksjoner. Dermed skulle en del henvisninger fra fastleger og legevaksleger til spesialisthelsetjenesten unngås ved at pasientene i stedet fikk et kommunalt behandlingstilbud. En betydelig del av aktiviteten i spesialisthelsetjenesten er imidlertid henvisninger mellom avdelinger, eller pasienter settes opp til nye kontroller ved samme avdeling.

Utvikling av nye tilbud i kommunehelsetjenesten kan gjøre det mulig å gi en del pasienter et bedre tilbud i kommunen enn å bli lagt inn på sykehus. Utvikling av nye tilbud i kommunehelsetjenesten må imidlertid

lertid ha et bedre finansieringsgrunnlag enn de midlene som passerer gjennom kommunen under en ordning med kommunal medfinansiering av spesialisthelsetjenester, mener Legeforeningen.

Burde vært pilotert

De sentrale økonomiske virkemidlene i samhandlingsreformen fremstår samlet sett som et nasjonalt forsøksprosjekt og burde vært pilotert og evaluert før nasjonal gjennomføring. Siden det er vedtatt en nasjonal gjennomføring fra 1. januar blir det svært viktig at reformen følges opp av en evaluering etter relativt kort tid. Det må settes en frist og bevilges midler til dette.

Personer uten fast opphold

Legeforeningen har betydelige innvendinger til hvordan retten til helsehjelp for personer uten lovlig opphold i landet er regulert. Etter foreningens oppfatning er det nye regelverket egnet til ytterligere å tilsløre mangelen på rettigheter for denne gruppen. Enkelte bestemmelser er svært vanskelig tilgjengelige, for eksempel den prinsipielt viktige § 4 om barns rett til helse- og omsorgstjenester. Det er tvisomt om forskriften oppfyller barnekonvensjonens krav til å gi barn rett til helsehjelp.

Les hele høringsuttalelsen her:
www.legeforeningen.no/id/179144

Lise B. Johannessen
lise.berit.johannessen@legeforeningen.no
Kommunikasjonsavdelingen

Følgende forskrifter er forslått:

- Forskrift om kommunal betalingsplikt for utskrivningsklare pasienter
- Forskrift om kommunal medfinansiering
- Forskrift om Norsk pasientregister
- Forskrift om institusjon i den kommunale helse- og omsorgstjenesten
- Forskrift om vederlag for kommunal legehjelp og fysikalsk behandling
- Forskrift om rett til helse- og omsorgstjenester til personer uten fast opphold i riket
- Forskrift om individuell plan, koordinator og koordinerende enhet